

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde forslag til ændring af inatsisartutlov om alderspension, sådan at der ikke længere kan ske reduktion eller bortfald af alderspensionen som følge af indkomststørrelsen.

Ændringsforslaget skal fremlægges i EM2026.

(Medlem af Inatsisartut Mariane Paviassen Jensen, Inuit Ataqatigiit)

Svarnotat

(Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender, Arbejdsmarked, Indenrigsanliggender og Miljø)

1. behandling

Naalakkersuisut vil gerne takke forslagsstiller for forslaget.

Det er afgørende for Naalakkersuisut, at ændringer på pensionsområdet bidrager til, at der i fremtiden skabes et robust pensionssystem. Det er vigtigt, at hele pensionsområdet reformeres samtidig, fordi pensionsområdet både består af alderspension, kollektive arbejdsmarkedspensioner og tjenestemandspensioner, obligatorisk pension, og private pensioner. Derfor kan vi ikke blive ved med at se alderspensionen for sig selv. Det er vigtigt at se pensionssystemet samlet, fordi det er det samlede pensionssystem, som i fremtiden skal give alle borgere muligheden for pensioner.

Det fremgår af koalitionsaftalen, at Naalakkersuisut vil nedsætte en uafhængig ekspertgruppe, som skal komme med samlede anbefalinger til en kommende pensionsreform. Naalakkersuisut arbejder på at sammensætte ekspertgruppen og vil offentliggøre gruppens sammensætning hurtigst muligt. Det er fortsat planen, at ekspertgruppen skal komme med anbefalinger til en samlet pensionsreform senest til november 2026.

Naalakkersuisut mener stadig, at det er vigtigt, at pensionssystemet i fremtiden bliver bedre. Pensionssystemet skal være mere enkelt og til at forstå for borgerne. Naalakkersuisut har derfor sat en række principper op for ekspertgruppens arbejde, så et af målene for en pensionsreform er, at systemet i fremtiden bliver enkelt samt, at det stadig skal være attraktivt at arbejde, selvom man har nået alderspensionsalderen. Så det er således et krav til ekspertgruppen, at de skal analysere og vurdere de gældende aftrapningsregler og komme med forslag til ændringer, som kan imødekomme ekspertgruppens principper.

Naalakkersuisut finder det dog nødvendigt at kommentere direkte på forslaget. Som det fremgår af *"Redegørelse om økonomiske konsekvenser ved at fjerne aftrapningsregler for alderspension"* som Naalakkersuisut har offentliggjort i september 2025, så vil udgifterne til alderspension stige betydeligt de kommende år. Det fremgår blandt andet, at der i 2030 vil være årlige udgifter på 694 mio. kr. til alderspension. I år 2040 vil udgifterne stige yderligere til 813 mio. kr. årligt. Det nuværende pensionssystem er økonomisk uholdbart, som reglerne er i dag.

Det fremgår ligeledes af redegørelsen, at hvis man fjerner aftrapningsmekanismer for både grundpension og tillægspension, vil det koste yderligere 79-118 mio. kr. årligt ekstra i perioden 2025-2050. Det betyder, at forslaget kan bringe de årlige udgifter til alderspension på over 900 mio. kr.

Derudover viser redegørelsen, at der ikke er særlig mange der faktisk har indkomster over de gældende aftrapningsgrænser. En afskaffelse af aftrapningsmekanismerne på alderspension vil således kun tilgodese til rigeste og dem med højeste indkomster, samtidig med, at de laveste indkomster ikke vil mærke nogen forskel i hverdagen.

Naalakkersuisut har tillid til, at ekspertgruppen inden for de beskrevne rammer vil komme med anbefalinger til en samlet pensionsreform, der blandt andet gør det mere økonomisk attraktivt at kunne forblive længere på arbejdsmarkedet. Det er centralt, at et kommende beslutningsgrundlag giver politikere og borgere et samlet indblik i de reelle muligheder, der er for ændringer på pensionsområdet. Naalakkersuisut ønsker, at der i efteråret 2026 eller foråret 2027 kan indgås et bredt politisk forlig, så hele Inatsisartut kan stå bag en kommende pensionsreform.

Det er vigtigt, at Naalakkersuisut ikke binder sig til reformtiltag, før ekspertgruppen er kommet med deres anbefalinger. På den baggrund vil Naalakkersuisut gerne fremsætte et ændringsforslag, ***”At ekspertgruppen pålægges, at der skal undersøges, hvorvidt en justering af aftrapningsgrænserne kan indgå i en pensionsreform”***.